

ВУЗФ

Университет по
финанси, бизнес и
предприемачество

КУРСОВА РАБОТА

ПО ГЛОБАЛИСТИКА

НА ТЕМА:

БЕЖАНСКАТА КРИЗА И БЪДЕЩЕТО НА ЕВРОПА

Изготвил:

Проверил:

София, 2018

УВОД

Неотдавнашната криза в областта на бежанците подчерта недостатъците на европейската политика. Съществуващата система за предоставяне на убежище, която насърчава мигрантите да използват опасни морски или сухопътни маршрути с оглед получаване на достъп до несигурна перспектива за придобиване на статут на бежанец, е неефективна, лошо ориентирана и с липса публична подкрепа. В дългосрочен план тя трябва да бъде заменена с мащабна съвместна програма за предоставяне на убежище на бежанци, която да помогне на тези, които най-много се нуждаят от закрила, което би намалило рисковете за тази група, и това би довело до по-широка обществена подкрепа

Пристигането в Европа на повече от 1 милион лица, търсещи убежище, през 2015 г., не успя да спре кризата пред ЕС. Текущите институционални и законодателни разпоредби на ЕС не бяха в състояние да се справят с огромния приток на мигранти, а кризата очерта дълбоки разделения между държавите-членки. В зависимост от степента, до която ЕС може да преодолее тези разделения и да подобри политиките си, кризата с бежанците може да доведе до по-интегрирана Европа, или до по-разединена Европа или към появата на ново ядро от ангажирани държави-членки.

1. Слабата обща външна политика на ЕС

Подобно на паричния съюз на ЕС, Шенгенската система на отворените граници показва, че не разполага с надеждност за справяне с кризисни ситуации. В лицето на огромния приток на бежанци регламентът на ЕС от Дъблин, който определя отговорността за регистриране и обработване на молбите за убежище в първата шенгенска страна, в която пристигат бежанците, се оказва несправедлив и в крайна сметка неустойчив. Гърция и Италия не са изпълнили своите задължения и са позволили на бежанците да навлязат там където искат. Това е наложило еднакво неустойчиво бреме и за останалите държави-членки, като пътят на повечето бежанци завърши предимно в Германия, но и в Швеция, Австрия, страните от Бенелюкса и Финландия.

Общите институции, създадени в подкрепа на управлението на Шенген, а именно Фронтекс, който работи по граничния контрол, и Европейската служба за подкрепа в областта на убежищата - не са успели да помогнат за преодоляване на кризата, тъй като те не са нито оправомощени, нито достатъчно финансирани, за да играят функции повече от спомагателни. И също така е липсвала солидна правна основа за хармонизирана политика в областта на имиграцията и убежищата, тъй като държавите-членки са настоявали да запазят голяма част от автономността си в тази област.

През целия 2015 г. ЕС се опита да се справи с кризата. Подобно на сътресенията в еврозоната, притокът на бежанци бързо се превърна в тема за Европейския съвет, който обединява държавните и правителствените ръководители на ЕС. Докато някои дискусии по този въпрос бяха спорни и непродуктивни, ЕС направи редица важни решения. Те включват схема за преместване на 160 000 бежанци от Италия и Гърция в други шенгенски държави, създаването на центрове по външните граници на ЕС, комплексно споразумение с Турция за ограничаване на потока от бежанци на Западните Балкани и ангажименти за по-добро финансиране на програмите на ООН за подкрепа на бежанците в Близкия изток¹. Въпреки всичко, прилагането на повечето от тези решения доведе до бавен напредък, докато в същото време броят на новодошлите бежанци продължи да расте.

В светлината на тази колективна слабост на ЕС държавите-членки все повече прибегват до отделни действия, като например повторно въвеждане на граничен контрол или изграждане на огради по техните граници. Унгария получи остри критики за първото издигане на огради по границите ѝ със Сърбия и Хърватия, но тъй като ситуацията се влоши, други държави последваха този пример. Някои от тези едностранни действия възникнаха почти без предварително съгласуване и доведоха до допълнителни напрежения.

Липсата на съгласие между 28-те също подтикна държавите-членки да се организират в групи. През септември 2015 г. се събраха министрите най-

---

¹ OECD (2016). Making Integration Work: Refugees and others in need of protection. Paris: OECD Publishing. DOI: 10.1787/9789264251236-en.